

Antonín Suchánek, Komorníci císaře Rudolfa II., České Budějovice 2008, 120 s. (Diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity)

Posudek vedoucího diplomové práce

Badatelský zájem o sociální a kulturní dějiny dvora císaře Rudolfa II. směřuje v současné době k poznání individuálních kariér jednotlivých dvořanů zastoupených ve strukturách dvorského organismu. Tomuto výzkumnému cíli podřídil téma své diplomové práce Antonín Suchánek, jenž si vybral ke studiu srovnávací výzkum kariér tří vrchních komorních služebníků působících v osobní komoře Rudolfa II. – Jeronýma Makovského, Filipa Langa a Kašpara Ruckého. Diplomant dokázal s kritickým nadhledem vytěžit roztroušené poznatky starší i novější literatury, která věnovala rudolfínským komorním služebníkům dílčí pozornost. Provedl vlastní výzkum rozmanitých typů písemných pramenů, které jsou uloženy v Národním archivu v Praze (zvláště ve sbírce Stará manipulace) a v Haus-, Hof- und Staatsarchiv Wien (především akta o soudním procesu Filipa Langa). V té souvislosti je třeba po zásluze ocenit, že autor svým časově náročným výzkumem odkryl řadu zcela nových dílčích poznatků, jež dotvářejí životní osudy a průběh kariér uvedených komorních služebníků, které shrnul v přehledných biogramech.

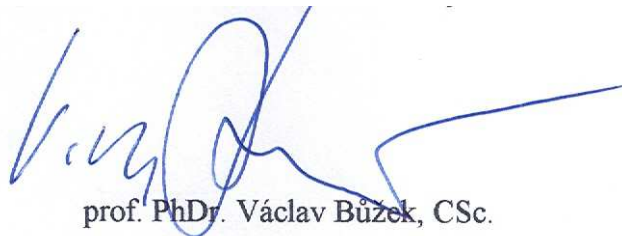
Diplomant odhaloval s dobrou znalostí dvorského organismu prostředky, jež sloužily Makovskému, Langovi a Ruckému k budování oslnivých kariér na císařském dvoře. Stranou své pozornosti neponechal ani dílčí pokusy k proniknutí do sociálních sítí v okolí komorních služebníků a nástroje jejich utváření. Zvláště rozborem soudních akt Filipa Langa, která by ovšem vyžadovala zřejmě ještě další zevrubnější výzkum, potvrdil očekávané sepětí individuálních kariér komorních služebníků s jejich podílem na výkonu moci v zákulisí dvora, obchodem s uměleckými předměty, kupováním podhodnocených nemovitostí a rozsáhlými úvěrovými obchody. Je velmi zajímavé sledovat, jaké prostředky používali ke kritice chování a jednání rudolfínských komorníků pozorovatelé z jiných sociálních skupin. Přes řadu cenných náznaků mohl diplomant využít vydaných relací zahraničních vyslanců na dvoře Rudolfa II. (zvláště papežských nunciů a vyslanců z Mantovy). Pak by si zřejmě kladl otázku, zda konstrukce obrazu nenáviděných rudolfínských komorníků nemohla také souviset s náboženským smýšlením pozorovatelů císařského dvora. V zásadě shodné kritizované stereotypy chování a jednání Jeronýma Makovského a Filipa Langa obsahují jejich obžalovací spisy, které vznikly v katolickém prostředí (včetně důrazu na morální poklesky, magii a jinověrecké praktiky císařských komorníků). To vše jsou ostatně úvahy, jež směřují

k projevům nestandardního chování šlechtických povýšenců v osobní komoře císaře, o nichž by se diplomant mohl blíže zmínit při obhajobě své práce.

Diplomová práce Antonína Suchánka se vyznačuje přehlednou kompozicí, utříděním látky do souvislostí, velmi dobrou prací s literaturou a prameny, i když ilustrativní přístup k heuristice nelze na některých místech práce zastříti. Drobné překlepy a jazykové chyby (např. na s. 17, 24, 27, 36-37, 50, 91, 94, 102 apod.) není možné přehlédnout. Věcné nedostatky obsahují formulace na s. 49 v poznámce 210 a na s. 53. Nedůslednosti jazykového a stylistického rázu vykazují přepisy dobových pramenů. Práce je však napsána čtivě, jasně a srozumitelně.

Naznačené drobné nedostatky spíše formálního rázu nesnižují odbornou úroveň diplomové práce Antonína Suchánka, kterou doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji stupněm

v ý b o r n ě .

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.

České Budějovice 15. 08. 2008